

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Začetno delo v novoustanovljenem društvu.

Zadnjič smo podali navodilo, kako je ravnati pri ustanavljanju izobraževalnega društva. Danes pa hočemo popisati prvotno delovanje v društvu; posebno se hočemo ozinati na občni zbor, odborove seje in zapisnike ter na najvažnejše dolžnosti posameznih odbornikov.

Če so društvena pravila od oblasti potrjena, je društvo ustanovljeno. Treba je sedaj sklicati

prvi občni ali ustanovni zbor.

Že zadnjič smo podali vzorec za naznanilo, ki se mora poslati o. kr. okrajnemu glavarstvu. Poleg tega naznanila se v smislu društvenih pravil naj občni zbor razglasi tudi v društvenih prostorih in sicer osem dni pred zborovanjem se naj naznani na društveni deski n. pr. tako:

NAZNANILO.

V nedeljo, dne . . . . 19 . . . po večernicah ob 3. uri popoldne se vrši v društvenih prostorih društva . . . . . ustanovni ozir. redni občni zbor, s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev predsednika za ta občni zbor.
2. Volitev društvenega odbora.
3. Volitev dveh računskih pregledovalcev.
4. Določitev članarine.
5. Slučajnosti.

Ko ste vse na navedeni način naznanili, se vrši občni ustanovni zbor na določeni dan ob napovedani uri in na določenem kraju. Na drugem kraju in ob drugem času, kot ste naznanili politični oblasti, se zbor ne sme vršiti.

Snovatelj društva navzoče navadno kratko-nagovori in predlaga izvolitev predsednika ustanovnemu občnemu zboru. Za ta posel se naj izvoli kaka primerna oseba ali predlagatelj sam ali kdo izmed sposobnejših članov. Ta predsednik predseduje samo temu zborovanju, rednemu občnemu zboru pa vedno društveni predsednik ali njegov namestnik.

O vsakem občnem zboru se mora napraviti

zapisnik,

ki ga sestavi tajnik in vpiše v tajniško knjigo. Obsega naj na kratko vse, kar se je na občnem zboru godilo, zlasti sklepe, ki so bili sprejeti.

Zapisnik ustanovnega občnega zbora se napravi približno tako-le:

ZAPISNIK

o ustanovnem občnem zboru kršč.-soc. izobraževalnega društva v . . . . ., ki se je vršil dne . . . . . 19 . . . v . . . . .

Predlagatelj J. J. otvori občni zbor, naznani, da je vlada društvo potrdila s sklepom od dne . . . (ali, da je preteklo 4 tedne, pa vlada ne ugovarja) in da se je vpisalo dosedaj v društvo . . . članov,

katerih je tu . . . . navzočih. Za predsednika ustanovnemu občnemu zboru predlaga gospoda J. J. (ali pa snovatelj navzočim da na prosto voljo, naj koga navzočih predlagajo), ki se soglasno izvoli in prevzame predsedstvo.

Predsednik imenuje zapisnikarja J. J.

Nato se preide k sledečemu dnevnemu redu:

1. Volitev odbora.
2. Volitev dveh računskih pregledovalcev.
3. Določitev članarine.
4. Slučajnosti.

K točki prvi. — Predsednik določi, da se naj glasuje z dvignjenjem rok; soglasno so izvoljeni v odbor in sicer za eno leto sledeči gospodje:

J. J., kmet v . . . . .

J. J., organist v . . . . .

J. J., župnik v . . . . .

J. J., ... itd.

Vsi izvoljeni izjavijo, da sprejmejo izvolitev.

K točki drugi. — Kot pregledovalca računov sta se izvolila soglasno sledeča gospoda:

1. J. J., kmet v . . . . .

2. J. J., tajnik posojilnice v . . . . .

Oba izvolitev sprejmeta.

K točki tretji. — Članarina se soglasno (ali po burni razpravi) določi na . . . K na leto.

K točki četrti. — Ker se k tej točki nihče ne oglasi k besedi, zaključi predsednik zborovanje. (Oziroma se tu pove, kaj je kdo nasvetoval in kaj se je sklenilo.) -

Zapisnik se sklene in podpiše.

J. J.,

tajnik ali zapisnikar.

J. J.,

predsednik.

Zapisnik naj bo kratek in naj obsega le to, kar je potrebno. Glavne stvari si naj zapisnikar zapiše na polo papirja, ki jo potem snažno prepíše v tajniško knjigo. Ta zapisnik se naj pri prihodnji odborovi seji prebere in odobri in podpišeta ga naj lastnoročno predsednik in tajnik.

Predsednik naj na občnem zboru pazi, da se točke dnevnega reda natanko izvršujejo in se pravilno glasuje. Ako glasovanje ni bilo soglasno, naj se vselej napravi protiglasovanje in se natanko določi, koliko navzočih je glasovalo „za“ in koliko „proti“. To se naj omeni tudi v zapisniku.

Ko se je ustanovni občni zbor tako pravilno izvršil ter so izvoljeni odborniki in računski pregledovalca, tedaj je predlagatelj ali snovatelj svojo nalogo izvršil in društvo je popolnoma ustanovljeno. Vse nadaljne posle društva vodi izvoljeni odbor.

Novoizvoljeni odbor ima nalogo, da se konstituira, to je, da izvoli iz svoje srede: predsednika, podpredsednika, tajnika in njegovega namestnika in knjižničarja. To se naj vrši ali takoj po občnem zboru ali pa v najkrajšem času potem. V drugem slučaju naj skliče najstarejši odbornik vse odbornike k

odborovi seji,

katero dnevni red bodita edino točki:

V **trgovinskem ministrstvu** se v kratkem ustanovi socialno-politični oddelek, ki bo obsegal delavsko posredovanje, normalni delavnik, izselništvo, obrtno, zdravstveno, delavsko statistiko.

Nov slovenski tednik. V Zadržni tiskarni v Ljubljani je začel izhajati „Slovenski Meščan.“ Naročnina do konca leta znaša 5 K.

Na **železnicah** Združenih držav se je letos onesrečilo 12. 225 oseb.

Dne 1. maja bo otvorjena v Zagrebu izložba jugoslovanskih umetnikov.

V **Pragi** se dne 14. majnika otvori jubilejna razstava. K otvoritvi se pelje prestolonaslednik Fr. Ferdinand. Cesar si hoče koncem junija ogledati razstavo.

V **Briksenu** na Tirolskem je velikonočno nedeljo zborovalo 20.000 zavednih kmetov in zahtevalo, da se odstrani iz inomoškega vseučilišča brezverski profesor Wahrmond. K sklepu je množica priredila škofu Altenweiselu, ki je na zborovanju tudi govoril, slavnostni sprevod.

V **Parizu** so zaprli tri anarhiste, ki so nosili seboj peklenške stroje.

Laška kraljica Jelena. Neka siromašna žena, Marija Vivante v Rimu je prišla s svojim bolnim otrokom v rešilno postajo v ulici Morosini. Medtem ko je zdravnik dete preiskoval, je vstopila priprosto oblečena gospa in opazovala prizor. Nato je vprašala zdravnika, kaj je otroku, mater pa je vprašala, zakaj otroka ne da v bolnišnico. Mati je odgovorila, da rajši sama neguje dete, kakor pa da bi ga tujim ljudem izročila. Nato je gospa dala materi 150 lir in dejala: „Spomni se name. Jaz sem kraljica Jelena. Odslej bom jaz za tvojega otroka skrbel, ker tudi ti si mati kakor jaz in tvoj otrok ima ravnotako kakor moj pravico do življenja.“

Portugalska vlada je prepovedala vse republišanske shode.

Petersburg. General Linevič, eden izmed najboljših ruskih generalov, znan iz rusko-japonske vojske, je umrl dne 23. aprila.

V **Lizboni** so odkrili novo zaroto, ki namerava usmrtiti kralja Manuela, ko se otvori portugalski državni zbor.

Crnogorski knez Nikola je dobil od ruskega carja Nikolaja v dar en milijon rubljev za potrebo Crnogore.

Telefonski skrat. V Bernu v Švici je zahteval neki veletržec z živino, naj ga telefonska cen-

šali, če še ima kako željo, so se mu zasvetile oči in le s težavo je spregovoril besedi: Poročnika — videti!

Takoj je hitel eden in sporočil poročniku trobentačevu željo.

Ko je ta slišal, da ga želi Pipec videti, se je dal takoj, ker je bil sam na glavi hučo ranjen, tja zanesti in položiti zraven njega.

Med besedami prisrčne hvaležnosti je iztegnil roko, da bi se zahvalil rešitelju. Ta pa je umaknil svojo roko in počasi govoril:

Ne, še ne! Najprej — morate — vi meni — odpustiti. — Jaz sem — pred 16 leti — vašega — očeta — umoril — pa bil sem — pijan.

Pri teh besedah umirajočega se je poročnik nehote malo odmeknil. Ubogi trobentač je to videl in obledel. Poskušal je roki skleniti in rekel, medtem ko je imel svoj proseč pogled nprt v poročnika: Prosim vas — rotim vas — odpustite mi!

Poročnik se je zdaj že opomogel od svojega prvotnega začudenja in je rekel z glasom, ki je prihajal od srca:

Da, da! Odpustim vam iz dna srca! Umrte v miru, dragi prijatelj!

Pri teh besedah je stisnil roko trobentaču, ki je zbral zadnje moči, da bi mogel pritisniti njegovo roko k svojim ustom in nato rekel:

Hvala — gospod poročnik — hvala!

Zdaj je uprl svoje oči proti nebesom, in nekaj časa molčal, dočim so se solzili vsi okoli stoječi brkasti vojaki. Črez malo časa pa je nadaljeval:

Gospod poročnik — če pridete — v Oran — povejte — dobremu duhovniku — v bolnišnici — da je imel prav. — Jaz umrem — miren in zadovoljen — to bo ga — veselilo — zakaj — njemu — se jaz — imam — zahvaliti — za izpreobrnenje. Da, ljubi Bog — mi je odpustil — čutim — umrem brez stra-

trala zveže, s klavnico, katero je hotel vprašati, ali ji je došla v redu čreda telet, katero je tja poslal. Gospodična je bila malo raztresena ter je zvezala veleživinarja mesto s klavnico z rotovžem, kjer so bili mestni očetje baš zbrani v seji. Lahko si mislite, kako je gledal predsedujoči župan, ko ga nekdo po telefonu vpraša: „So li došla teleta v redu? So li vsa?“

V **Berolinu** na višji dekliški šoli se je porečila neka učiteljica, katero so vse učenke iskreno ljubile. Nekaj učenk je poroka ljubljene učiteljice tako užalostila, da so poskusile izvršiti samoumor. Neka učenka je pila strup, 13 let stara učenka Friderika Manstrin je pa skočila v vodo in utonila. Njena mati je od žalosti tudi izvršila samoumor.

Strašen roparski umor. V Pauu na južnem Francoskem je umoril na prav nečloveški način trintridesetletni Evgen Verite svojo 82 letno teto. Mladič mož je vedel, da ima postarana teta nekaj denarja skritega. Hotel jo je prisiliti, da mu pove za skrivališče. Starka se je pa branila ter roparja celo podila z meho. Toda ropar jo je zagrabil in vlekkel k odprtemu ognjišču na ogenj, kjer jo je držal nad ognjem, hoteč jo s tem prisiliti, da mu pove za denar. Ker tudi to ni nič izdalo, jo je ubil s sekiro.

Amerika. Guatemalskega predsednika Cabrera so napadli dne 20. t. m. Ko se je peljal v svojo palačo, je gruča mož streljala nanj iz revolverjev. Predsedniku je odstreljen prst.

Amerikanski katoličani. V Združenih državah Severne Amerike je razpečavanje nenravnih in vero-zasramujočih listov in spisov strogo prepovedano.

Ameriško-kitajska zveza. Med Združenimi državami in Kitajsko se je zasnovo prijateljsko razmerje, ki dobiva značaj prave zveze. Značilno je, da je Amerika odpustila Kitajski ostanek vojnega dolga iz leta 1900., ki znaša 13 milijonov dolarjev.

Razgled po domovini.

Odlikovanje. Cesar je podelil občinskemu svetniku Leopoldu Petovar v Ivanjkoveh zlat zaslužni križec.

Iz šole. Stalni so postali sledeči učitelji in učiteljice: Franc Stauer, pom. učitelj v Pilštanju, Ana Ciuha, namestna učiteljica pri Sv. Duhu pri Gor. Radgoni, Ema Zenkovič, nam. učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

hu — vdkjub — hvala — gospod poročnik — hvala tebi — Bog!

Zdaj mu je omahnila glava na prsi. Še enkrat je globoko vzdihnil in ni ga bilo več med živimi.

Črez nekaj tednov se je povrnil naš švadron zopet v Tlemzen. Ko je poročniku zacelila rana, si je vzel dopust in se podal v Oran, da bi izpolnil zadnjo voljo pokojnega trobentača.

Poročnik se ni mogel dovolj načuditi, ko je spoznal v bolnišničnem duhovniku mašnika, ki je prišel pred 16 leti v Makto in vzel njega, zapuščenega in osirotelega dečka k sebi.

Spravil ga je v Alžir in izročil duhovniku, ki je vodil njegovo vzgojo in dosegel, da je prišel v Pariz v vojno šolo. Ta duhovnik je le večkrat povedal dečku in mladeniču, da plačuje za njim do brotnik, ki hoče ostati nepoznan.

Zdaj, ko je zagledal tega starega duhovnika, je začel slutiti, kdo bi prav za prav mogel biti tisti njegov do brotnik, ki želi ostati nepoznan. Da se torej spoznati duhovniku in mu sporoči zadnje besede ubogega Pipeca, potem pa mu reče s pričakovanja polnim pogledom:

Gospod župnik, zdaj mi prosim povejte . . .

Da, da, mi poseže oni ginjeno in resno v besedo. Da, vi, gospod poročnik, ste zadeli. Ta trobentač je imel pri vas velik dolg in je porabil vse življenje za to, da bi ga poravnal. Glejte, tam za omreženimi okni v ječi, tukaj v bolnišnici, je preklinjal ubog človek sebe, Boga in celi svet, in se je skušal dvakrat usmrtiti. Tedaj sem prišel jaz k njemu in mu pokazal križ, na katerem je končal božji Sin za vse grešnike in zločince svoje plemenite življenje. Postal je miren in začel z menoj moliti: pokazal sem mu posledice njegovega zločina, govoril o otroku umorjenega, ki je prišel zdaj kot sirota v veliko nesrečo in revščino in bo postal morebiti

Iz pošte. Mesto poštnega ekspedienta pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. je dobil gospod Jakob Čuček.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru je naročila domače nabiralnike (sparovčke) in opozarjamo vse, ki hočejo tudi doma imeti neotvorbivo „posojilnico“, da se oglasio v posojilničnih prostorih.

Maribor. Naš župan je izdal oklic, v katerem poziva občinstvo, naj krasi balkone in okna s cveticami.

Umrl je na Ptuju na veliko soboto 18. t. m. po kratki bolezni okrajni glavar Ervin Prah, pl. Thalfeld, ki je bil še-le kratko časa na Ptuju glavar. Slovencem je bil kolikor toliko pravičen.

Štajersko namestništvo namerava okrajnemu glavarstvu v Slovenjem Gradcu prideliti stavbeni oddelek, da zmanjša bremena okrajnih glavarstev v Mariboru in Celju in olajša politično službo okrajnega glavarstva v Slovenjem Gradcu. Nameravani stavbeni odsek bi začel svoje delovanje 1. januarja leta 1909.

Slovenska kmetijska šola na Spodnjem Štajerskem še ne bo tako kmalu otvorena. Dežela daje Pisančevo veleposestvo za eno leto v najem — torej pred letom 1910. še ni misliti na slovensko kmetijsko šolo na Spodnjem Štajerskem. Tako vpoštevajo v Gradcu slovenske in pa tako nužne potrebe, kakor je kmetijska šola!

Ljudstvo je govorilo. (Na velikonočni ponedeljek je sklicala „Slovenska kmečka zveza“ na mnogih krajih zaupne shode, na katerih so zbrani zaupniki v imenu svojih somišljenikov odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo in sploh proti vsaki pogodbi, ki bi bila v kvar kmečkemu ljudstvu. Vse se je podražilo. Sladkor in sploh predmeti, ki jih mora naše ljudstvo kupovati, so se podražili. Živinoreja pa, vsled silnega uvoza iz Srbije, ne daje tistih dohodkov, ki jih pričakujemo od nje in tako se kmečki stan nagiba v popoln propad. Na zaupnih shodih zbrani zaupniki torej kličejo svojim poslancem: Proč s tako in vsako postavo, ki bi škodovala kmečkemu ljudstvu!

Vojaške dopuste o času žetve je poveljništvo c. in kr. III. voja določilo od 28. junija do 18. julija. Dopusti se bodo podeljevali za dobo treh tednov, in sicer le aktivnim pešcem in lovcem. Prošnje je vlagati do konca meseca maja vsakega leta na

vsled tega tudi hudodelnik; za vse to bo moral on dati enkrat onstran groba odgovor. Tedaj je prišel z vero v božjo pravičnost in usmiljenost tudi kes in misel na pokoro, da bi poravnal zločin, kolikor se pač ravno da. Sklenil je, storjeno hudodelstvo na vas popraviti.

Jaz sam nisem mislil na tako pokoro, ampak le, da bi se udal v svojo usodo in molil za vas. Pa njegovo plemenito srce ni bilo s tem zadovoljno. Hotel vam je, kolikor mogoče, tudi v časnem oziru nadomestiti očeta. Po njegovih prošnjah in obljubah omehčan, sem se dal vendar pogovoriti, da sem si izposodil svoto denarja in plačeval prva leta, ko ste se vzgajali v Alžiru, stroške za vami.

Od tega dne si je plemeniti mož pet let v ječi in deset let pri vojaki v resnici pritrgovai kruh od svojih ust, si odrekel vsako zabavo in razvedrilo. Delal dan za dnevom kakor črna živina, da je spravil skupaj denar, ki ga je bilo treba za vašo vzgojo. Da, da, imel je močno, pa dobro srce.

Pa, gospod poročnik, jokati ni treba, je rekel duhovnik, ko je videl, da curljajo častniku solze po licu, ne, jokati mi treba. Zavoljo dobrega uspeha vaše vzgoje in veselja, da vas je videl, je bil čisto srečen, in za ves trud, ki ga je prestal, bogato poplačan, le verujte mi. In ko ste ga mogli zagotoviti v smrtni uri svojega odpuščenja, ste mu napravili smrt mirno in srečno. Hudodelstvo, ki ga je izvršil, je zbrisano in poravnano.

Na gladki pečini, ki se dviga ob potu skozi dolino proti Senakti, je še zdaj videti napis, kate-rega je pa veter, in dež že jako poškoval. Napis sporoča leto in dan bitke pri Senakti. Pod pečino pa je dala pobožna in hvaležna roka postaviti križ iz granita, na katerem so zapisane besede:

„Spomin pokore in hvaležnosti.“

„Tukaj pod tem križem počiva pridni trobentač drugega polka.“

polke ali bataljone potom kompetentnega okrajnega dopolnitvenega poveljništva.

Sest živinozdravniških mest se spopolni za Štajersko in Primorsko.

Železnico je dovolilo ministrstvo iz Slov. Bistrice na postajo južne železnice.

Zadnja povodenj je na Spodnjem in Srednjem Štajerskem napravila mnogo škode. V mnogih krajih je voda tako nastopila, da je bil kraj podoben jezeru. Iz mnogo vasi so morali prebivalci bežati, če so si hoteli rešiti golo življenje. Mnogo je vsled povodnji trpel železniški promet. Na nekaterih progah so ga morali za nekaj časa popolnoma ustaviti, ker je voda na nekaterih mestih raztrgala železnične nasipe.

Sv. Barbara v Halozah. Radi par uzmovičev tam ob hrvaški meji, želi nam visoki, a marljivi dopisnik ptujskega lista, žandarjev, kot da ga je strah v prazni hiši. No, Barbarčani smo mirni ljudje in „Štajerc“ nam prav nič ne ustreže s tem, da nas ima za nevarne roparje, nad katere bi trebalo klicati oboroženo moč. Omeniti tudi moram, da se z „Nar. stranko“ nikakor ne strinjamo, češ, da je radi znižanja žitne cene bilo potrebno odpreti srbsko mejo. Ne, tudi mi bi radi svojo živino drago prodali, žita pa itak iz Srbije ne naročamo. — Vedno več se jih naroča na „Slov. Gospodarja“ in „Naš Dom“ ali pa si ga izposojajo pri izobraževalnem društvu, ker so jim v „Napreju“ usiljevali le „Nar. List“, „Domovino“, „Naš list“, „Korošca“. Več udov je že radi tega prestopilo v kat. društvo. Nekateri kmetje se tudi pritožujejo, da je v uradnici naše Rajt-ajznovke razporežen le „Nar. List“ ne pa tudi „Sl. Gospodar“. Občine so tudi prosile poštno ravnateljstvo za več nabiralnikov, da ne bode več treba cele ure čakati ob nedeljah na pošto pri cerkvi in še plačevati za vsako pismo. Poštni pečat je tudi še vedno samo nemški. H Kmečki zvezi so se kmetje od zadnjega shoda pri Korenjaki začeli oglašati. Dobro že poznajo tiste, ki so lani tako silovito nasprotovale poslancu Ploju, dokler je ostal zvest Kmečki zvezi, ko pa je odpadel, pa so ga prijateljski obkrožili.

Na Ponikvi je pri občinskih volitvah zmagala Kmečka zveza.

St. Jurij ob juž. žel. Ze letos se bo začela zidati kmetijska šola, letos jo spravijo pod streho, drugo leto bo pa popolnoma gotova.

Konjice. Za konjiškega župana je izvoljen posestnik in črevljarski mojster Franc Kowatsch. Občinskim svetovalcem so izvoljeni Baumann, trgovec Zottel in usnjarski tovarnar Lauritsch.

Plazovi. Vsled dolgotrajnega deževja je nastalo izvanredno mnogo plazov po vinskih goricah v Halozah, Slov. gor., ki so uničili cele nasade in povzročili velikansko škodo.

Pozivnice k naboru bodo kmalu zopet razposlane. Pozivljamo vas, slovenski mladeniči, da jih sprejmete le, če so pisane v slovenskem jeziku!

Liberalni učitelji so imeli na velikonočni ponedeljek v Celju veliko zborovanje, na katerem so ustanovili tudi nasproti naši Slovensko krščansko-socialni zvezi svojo narodno-socialno zvezo. Izpustili so torej naziv krščanski.

Celje. Stoletnico gimnazije v Celju proslavijo meseca junija na slovesen način. Seveda bo vse napeto nemško.

V Stročji vasi pri Ljutomeru je po dolgi mučni bolezn, dvakrat previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal mladenič Andrej Pucanja. Bil je dobrotnik domače kapele v Stročji vasi. Pri domačem podobarju, g. J. Golobčiču je naročil kipa presv. Srca Jezusovega in presv. Srca Marijinega. Ljubil je in vneto častil Marijo, obiskoval Marijine cerkve in tudi na god Žalostne Matere božje zapustil to solzno dolino.

Loče pri Konjicah. Ko se nekoga dne pripeljem na postajo Poljčane, stopim iz vlaka ter si mislim ogledati nekoliko okolico. Ko pa zagledam drug mali in lepi vlak, spremenim hitro svoj načrt in naglo skočim v vlak. Nisem še zaprl vrat za seboj, že zažvižga in — drrr — smo se odpeljali. Pridemo v Loče. Na postaji slišim klicati le „Hl. Geist.“ Čudno, sem si mislil. Od koga žive ti ljudje, ali od Nemcev? In kdo se večinoma vozi s tem vlakom, ali ne Slovenci? Dalje časa sem ostal v ločki župniji pri svojem prijatelju. Ker je pa vedno deževalo, se me je lotil dolg čas; da bi to sitnost pre-

gnal, sem hodil večkrat na pošto, pričakovat kakega pisemca. Večinoma sem tamkaj našel nekega gospodeka, o katerem sem pozneje slišal, da je Slovenec. Kura naj pikne takega Slovenca, ki le vedno nemški čebela! Tudi sem zvedel, da Ločani nameravajo dobiti pismonoša, in da bi ta gospodek rad prevzel ta posel. Ločani, ne odvrzite ga, naj vendar ima kak zaslužek, da ne bo vedno tam na pošti drugim na potu. — Deseti brat.

Naše vžigalice! Naša ljudska organizacija ima svoje vžigalice. Založila jih je „Slovenska krščanskosocialna zveza“, ki bo čisti dobiček dača obmejnim Slovencem. Posebno važno je pri teh vžigalicah, da ves čisti dobiček gre za naš skupni namen, ne pa v žep kakega založnika. Vsakogar izmed nas je zato častna dolžnost, da rabi odslej le te naše vžigalice, ki se dobivajo povsod v dosedaj med nami običajnih oblikah. Obenem naj bodo te vžigalice tudi vidno znamenje vseh naših somišljenikov! Spoznali jih bode te po napisu „V korist obmejnim Slovencem“ in po dveh v bratsko pomoč segajočih rokah, ki oklepajo slovensko trobojnico. Slovenski možje in fantje, slovenske žene in dekleta, skrbite, da prodro te naše vžigalice v zadnjo gorsko kočico, osvobodite jim srca vseh, vznemirite z njimi ogenj bratskega domoljubja. Zahtevajte naše vžigalice „V korist obmejnim Slovencem“ v vseh prodajalnicah, v vseh tobakarnah, v vseh gostilnah! Naj ne bo našega somišljenika, naše somišljenice, ki bi tega ne storila! Vžigalice „V korist obmejnim Slovencem“ se naročajo z naslovom „Vodstvo slovenske krščanskosocialne zveze v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2.“ Po redu, kakor nam bodo dohajala naročila, v istem redu bomo tudi razpošiljali naročene zaboje. Se enkrat prosimo vse naročnike, vse čitatelje, da izvrše poziv: Naše vžigalice, to vidno naše skupno znamenje, v vsako slovensko hišo, v vsako našo rodbino!

Koroške novice.

Duhovske vesti. Kanonikat v Gospi-Sveti je podeljen župniku v Blačah, č. g. Henriku Smažik. Za župnijo Vrata je prezentiran č. g. Martin Bauman, doslej katehet v Velikovcu.

V Št. Andražu na Koroškem je dne 21. t. m. po dolgotrajnem bolehanju umrl jezuit o. Tomaž Lempl.

Zgornjekoroški opekarji so zaradi zvišanja delavskih plač podražili opeko. V opekarni veija tisoč kosov opeke 30 do 34 kron, v wagon naloženih pa 38 kron.

Celovec. Slomšekovo portretno sliko je izvrstno pogodil akademični slikar O. pl. Pistor. Kupila jo je „Družba sv. Mohorja“.

Višarje oropane. Neznani zlikovci so obiskali božjo pot, ter zapustili svetišče zelo razdejano in oropano. Vrata pri oltarju sv. Jožefa so vlomili, ravno tako vse puščice. Pri žagradu je vsekana luknja skozi zid. Shranjeni okraski mišostne podobe v vrednosti 400 kron so plen brezvestneža. Tudi v župnišče in v gostilno so vlomili. Biti jih je moralo več, ker so v gostilni kuhali, kvartali in tudi prenočili. Na sledu jim še niso.

V Vernbergu so občinske volitve razveljavljene v vseh treh razredih. Slovenci imajo upanje, da zmagajo v vseh treh razredih. Na dele torej!

Podljubelj. Dne 3. majnika bo zborovanje pri Kajzarju. Govorita državni poslanec g. dr. Krek in g. Fr. Smodej iz Celovca.

Društvena kronika.

Sv. Trojica v Slov. gor. Na cvetno nedeljo se je pri nas ustanovilo „Kat. slov. izobraževalno društvo“. — Odbor se je sestavil tako: predsednik: Franc Zemljčič; podpredsednik: P. Nikolaj Meznarič, župnik; tajnik: P. Pij Žankar; njegov namestnik: Matija Bračič, ml.; blagajnik: Rudolf Rojko; njegov namestnik: Lavoslav Perko; knjižničar: Franc Perko; pregledovalca računov: Jožef Švarc in Matija Majhenič. Mlademu društvu pa želimo obilo blagoslova in vstrajnosti!

Sv. Peter na Medv. selu. Mladeniška zveza tukajšnjega izobraževalnega društva se je ustanovila 6. januarja in šteje do sedaj 28. članov. Priredila pa je že velezanimivo igro „Egiptovski Jožef“, ki se je vršila trikrat zaporedno in namreč: 9., 16.

in 23. februarja. Udeležencev je bilo toliko, da je vkljub trojni predstavi še vedno prostora manjkalo. Dosedaj smo priredili dva podučna shoda. Prvi je bil v sobi Izobraževalnega društva 26. januarja. Razgovarjali smo se, kako zboljšati stanje kmeta. Predavala sta tudi dva mladeniča o raznih kmetijskih zadevah, zadružništvu, kakor tudi o razmerah delavcev in obrtnikov itd. Drugi podučni shod smo imeli 2. sušca. Č. g. Gomilšek nas je spodbujal k srčnosti in ljubezni do naše mile domovine, govoril nam je o zgodovini naših hrabrih prednikov. Razgovarjali smo se tudi, kako pomagati našim tovarišem, ki služijo vojake, ali pa so raztreseni v tujini kot delavci. Stopili bomo z njimi v zvezo in skrbeli za to, da tudi oni dobijo v roke dobro berilo.

Ljutomer. Čitalnica je otvorila ljudsko knjižnico. Čemu pa je ustanovljeno brašno društvo za okolico? Cepiti moč, je „narodno“ delo po liberalnem receptu.

Ljutomer. Igra naših sokolov „Brat Sokol“ je slabo izpadla. Udeležba je bila nepričakovano slaba. Navzočih 81.

Brašno društvo v Cezanjevcih priredi v nedeljo dne 3. maja tombolo v prostorih g. Antona Ficka na Kamensčaku. Začetek ob 6. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup novih knjig, vabi uljudno k mnogobrojni udeležbi odbor.

Brašno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi veselico dne 3. maja t. l. z vprizoritvijo velike narodne igre „Deseti brat“ v gostini g. Hauptmana. Začetek ob 4. uri popoldne. Vmes udarjajo strune domačih tamburašev. K obilni udeležbi uljudno vabi vsa sosedna društva in vsakega odbor.

Konjice. V nedeljo, dne 22. sušca je imelo kat. politično društvo za konjiški okraj svoj redni občni zbor ob povoljni udeležbi. Došli so tudi zastopniki s Prihove, Žič, Oplotnice, Zreč, Čadrama, St. Jungerte itd. V preteklem letu je po poročilu tajnikovem imelo društvo en javen shod, en zaupen shod in tri odbore seje, v katerih so se važne politične in gospodarske zadeve razpravljale. Naročeno je bilo društvo na 8 iztisov „Slov. Gospodarja“, ki so jih udje s prostovoljnimi doneski plačali. Za leto se je enoglasno izvolilo 9 odbornikov, ki so na to v seji izvolili za predsednika: Franc Napotnika; podpredsednika: Jurij Šibanc-a; tajnika: Viktor Preglej-a; taj. namestn.: Ig. Potnik-a. Ostali odborniki so: Franc Ložak, Janez Bezget, Anton Kovačič, Franc Flis in Jožef Klinc. Na občni zbor je prišel na povabilo tudi g. dež. poslanec A. Terčav, ki je v jedrnatih besedah označil splošni politični položaj na Spodnjem Štajerskem. Oglašali so se še tudi drugi govorniki, kakor kmeta Napotnik in Potnik, trgovec Golčer, ter vspešljivo k resnemu gospodarsko-političnemu delu na podlagi krščanskih načel S. K. Z. Shod se je zaključil na občno zadovoljnost, potem ko so se še prebrale in sprejele za naš okraj važne resolucije.

Društvo „Domovina“ v Gradcu, Stiebergasse Nr. 2. I. nadstr., opozarja vse tiste, ki so namenjeni v Gradec ali ki so že v Gradcu, da se pridružijo „Domovini“, ki ima namen, vzbujati in gojiti narodno zavest med člani. Društvo bo prirejalo v letnem času skupne izlete v lepo graško okolico. Vršijo se v društvu vsak torek in petek pevske vaje; v sredo in soboto pa tamburaške vaje od 8.—10. ure zvečer.

Telovadni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani vabi k drugi javni telovadbi, ki jo priredi s sodelovanjem nekaterih članov drugih odsekov v nedeljo, dne 3. maja 1908, v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Spred: 1. Rajalni nastop. 2. Proste vaje. 3. Nastop naraščaja. 4. Orodna telovadba: a) naraščaja; b) članov; c) vaditeljskega zbora ljubljanskega odseka. 5. Alegorična skupina. 6. Rajalni odhod. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Pri javni telovadbi sodeluje slavna c. kr. vojaška godba 27. pešpolka kralja Belgijcev. Vstopnina: Sedeži na galeriji nad vhodom in odrom po 2 K; sedeži ob strani galerije po 1 K; stojišča na galerijah in v dvorani po 60 vin. Zvečer ob 8. uri v veliki dvorani komerz. Pri komerzu sodelujejo iz prijaznosti pevski zbor S. K. S. Z., pevsko društvo „Ljubljana“ ter vojaška godba. Vstopnina h komerzu 40 vin.

Cerkvene zadeve.

Romanje v Lurd. Letos bodo tudi Hrvati prvi-krat skupno romali v Lurd. Odhod bo iz Reke 10. avgusta, dohod v Lurd 14. avgusta. Pokrovitelj romanja je škof dr. Anton Mahnič.

Lečo, Vlč. gospod župnik Anton Lednik je zelo bolehal.

Duhovna gredica. Marijin mesec. Najlepši čas leta je gotovo ljubeznivi maj. Vse ga zato željno pričakuje in se ga veseli. Pričakujejo ga bolniki, pričakujejo ga prijatelji narave. Lahko rečemo — pričakuje ga cela narava s svojim stvarstvom. Ravno v tem mesecu namreč pokaže narava vso svojo čarobo, lepoto in moč. Vse ozeleni, vse oživi in se raduje. Ni mogoče, da bi pri vsem tem ostalo človeško srce mrzlo in neobčutljivo; ni mogoče, da bi se človeško oko ne veselilo, ko gleda to veličanstvo božje v naravi. Veselijo se pa maja posebno častivci Marije; ravno ta najlepši čas je posvetila sv. cerkev njej, ki je vsa lepa, vsa čista — „kraljici majnika“. — Zato jo ravno v tem času vse vneto pozdravljajo, jo časti in hiti k majniškim pobožnostim. Ginljivo je gledati, kako poklekajo po mestih in drugod, kjer imajo ljudje čas in če jim je dana prilika, kako poklekajo pred tnom kraljice majnika nje zvesti otroci in pričakujejo, da kaj slišijo in zvejo s pržnice o svoji materi Mariji. Še bolj ginljivo je pa videti, kako se zbira naše verno, priprosto, slovensko ljudstvo vsak večer, po dokončanem trudapolnem delu, pri vaških kapelicah, da počasti Marijo v res vneti, verni, pobožni, zaupni molitvi in z milim petjem. In ravno to vam hodi priporočeno, dragi slovenski fantje in dekleta! Ako je pri vas navada, da se zberete zvečer v maju pri kapelici, ali pri križu, držite to lepo slovensko navado. Kjer je še ni, bi se lahko vpeljala, zakaj to je lepa in z mnogimi odpustki obdarovana pobožnost. Vsak dan lahko dobiš 300 dni odpustkov in en popolni odpustek, ako si se skozi celi mesec udeleževal te pobožnosti in ako prejmeš sv. zakramente in moliš v namen sv. očeta. Tako so dofočili papež Pij VII. leta 1815. s pismom od 21. marca) Naj pa bo vaša pobožnost, ako molite, ali ako požete, res vspodbudna — pobožna. Kratko napravite, pa prisrčno! Prosite Marijo in bote prejeli, ker ona ima materino srce, ki je posebno v maju odprto vdanim otrokom. Tudi mi lahko rečemo s sv. Bonaventuro: „Resnično, Gospa, če te pogledam, ne vidim drugega, ko samo usmiljenost.“ Zato pa le k Mariji po milosti! Zatekajmo se z zaupanjem k njej, priporočujmo sebe, svoje domače in jo prosimo, da nas varuje in brani vsega hudega, da čuva naš narod, da le-ta ohrani svoj najdražji zaklad — živo vero. Čuvajmo ga, posebno, fantje, trdni ostanite in krepko zavrnite vse napade in zvijače brezverskih ljudi. Spominjate se še morebiti, kako vas je leta 1904., ko ste bili pri „Mariji pomagaj“, izročil govornik Mariji v varstvo. Ponovite isto sedaj v maju sami z istimi besedami govornika-pesnika:

„Tebi, Marija, mogočna kraljica,
Fantje ponižno darimo srce.
Tudi nas sprejmi, o sladka Devica,
V svoje naročje, sinove zveste.
Trdno kot skala, kot hrast bomo stali,
Duše pogube srčno varovali.“

C.

Mladini.

Pismo mladeničem.

VIII.

Pride nek mladenič k meni in mi zaupno začne praviti: „Gospod, jaz sem skoraj že čisto prišel ob vero; zadnjič tudi nisem več dobil odveze pri spovedi. Ne vem, kaj bo z menoj. In veste, kaj je vsemu temu kriv? Slaba tovaršija me je zapeljala. Odzdaj naprej se hočem izogibati slabe tovaršije kakor kače!“

Koliko je mladeničev, ki se jim tako godil! Neštevilno mladih ljudi, ki so bili v otročjih letih pobožni in pridni, je zapeljalo in popačilo občevanje s hudobnimi tovariši. Kolike vrednosti je, da se mladi človek pridruži dobrim tovarišem! Mladi človek ne sme sam biti, mladina mora družbo imeti. Kdor je v mladih letih preveč samotar, postane lahko prevzet in domišljav. Koliko je vreden dober prijatelj! Če je tvoj prijatelj spodoben v govorjenju

in dejanju, če hodi pridno ob nedeljah k sveti maši, če se pogosto približuje mizi Gospodovi, kako si lahko vesel, moj ljubi mladenič, našel si dobrega prijatelja. Okleni se njega, kajti tako prijateljstvo je zlata vredno. „Kdor je našel zvestega prijatelja, je našel zaklad.“ Z zvestim prijateljem se ne da nič primerjati, in vrednost njegovo ne odtehta zlato in srebro. Zvesti prijatelj je zdravilo za življenje in, kateri se Gospoda boje, ga najdejo.“

Le kdor je pobožen in priden, naj bo tvoj prijatelj, tako so pravili že stari Rimljani.

Veš-li, mladenič, kje boš našel najlažje zvestega prijatelja, veš-li, kje boš našel najhitreje prijatno družbo?

Vstopi v kako katoliško društvo! Saj jih je toliko dandanes! Stopi v brajno društvo, ali v Marijino društvo, ali v mladeniško zvezo in tam se okleni najboljših društvenikov. V društvu boš našel drugi dom, v društveni uri boš preživel svoje proste ure na najkoristnejši in najnedolžnejši način. Tu boš našel dobre časnike ali zabavne igre. Udeležil se boš lahko od časa do časa kakega poučnega shoda. Pri teh shodih se sliši veliko koristnega in dobrega. Vsako društvo ima svojo knjižnico s primernim berilom. Kako važno je to! Koliko mladih ljudi zgubi vero in poštenje po branju slabih časnikov in knjig! Rousseau je bil že kot sedemletni deček neveren; že takrat je bral slabe knjige. Jouffroy, otrok pobožnih, katoliških starišev, je zgubil svojo vero po branju veri sovražnih spisov. Na Dunaju je leta 1881. umoril nek čevljarski vajenec na grozen način neko žensko. Bral je prej nek slabi roman. V Parizu je leta 1884. nek učenec, po imenu Jožef Vencajz, zaklal svojega mojstra, pri katerem se je učil. Pripoznal je pri sodnji, da ga je branje slabih knjig tako daječ zapeljalo. Bral je romane, podobne onim, ki jih včasih zdaj tudi med Slovenci najdemo: „Grofica beračica“, „Pod spovednim pečatom“, „Črna Jurija“ itd. En edin tak spis lahko mladeniča pogubi čisto in večno. Proč s slabimi knjigami, časniki in spisi! Ne beri iz ljubezni do Boga in do svoje neumrjoče duše nikdar kaj slabega! Pojdi po knjige v svoje društvo ali izposodi si jih od svojega dušnega pastirja. Pojdi v vseh svojih potrebah in nadlogah k duhovniku, v njem boš našel najboljšega prijatelja in svetovalca!

Velika je korist dobrega društva. Pa ravno tako škodljivo upliva nekrščansko društvo. Tudi takih je veliko dandanes. Tudi liberanci, prostozidarji in socialni demokrati zbirajo mlade ljudi v društva, da bi jih vzgojili za svoje brezbožne namene. Poslušaj, kaj ti jaz zdaj povem: Ne zaupaj nobenemu društvu, pri katerem ni katoliškega duhovnika zraven. Če je društvo na videz še tako nedolžno in neškodljivo, pa mladega človeka napravi društvo mlačnega in brezbriznega za najsvetejše svetinje, če ni izrecno na katoliški podlagi. To si zapomni posebno, če prideš v kako mesto služiti ali delati. Prvo je, da se priklopiš društvu, pri katerem je dober katoliški duhovnik.

Prav priden fant je bil pristopil k „Sokolu“. To društvo sicer ni izrecno na liberalni podlagi, a saj vemo, kak dun veje v tem društvu. V tisti župniji je imel „Sokol“ svoje vaje vedno v nedeljo dopoldne. Dve leti je bil pri društvu in zgubil je popolnoma vero.

V mestu Saint Mazair na Francoskem je bil obglavljen 21. sušca leta 1892. nek morilec po imenu David. Predno so ga obglavili, je še prosil, da bi smel nekaj besed izpregovoriti k navzoči množici, ki ga je spremljala na morišče. Govoril je z močnim, daleč donečim glasom: „Ura pravice je udarila. Verujte mi, moji prijatelji, jaz sem kazen zaslužil in jo tudi z veseljem sprejemam v pravično zadoščenje za greh, ki sem ga storil. Dovolite mi, predno umrjem, da vam nekaj rečem: Varujte se slabih tovaršij! Spoštujte vero, ki edina človeka razsvetljuje na potu resnice. Bog, katerega ljubim, in katerega sem tako pozno spoznal, mi je dodelil milost in tolažbo, da umrjem kot kristjan. Jaz sem se mu zahvalil, on je tatu in morilcu Davidu odpustil; odpustite mi v njegovem imenu! Jaz se zahvaljujem svojima obema kaznilniškima častivrednima duhovnikoma, njima imam zahvaliti večno zveličanje.“

Mož se je sam vlegel pod gilotino, ki mu je eno minuto pozneje odsekala glavo od telesa.

Pristopi torej, fant, le k odločno katoliškim društvom, ki imajo namen poučevati, nedolžno veselje nuditi in krščansko življenje pospeševati. Na čelu vsakega društva, h kateremu pristopiš, morajo biti napisane besede: „Vera in čednost, delavnost in pridnost, sloga in ljubezen, veselje in šala.“

To ti svetuje mladino ljub Ev.

Prijateljicam georgin. Kako zadovoljno se oziramo po vasi, kjer je okoli vsake hišice vrtič zelen in cvetoč in duhteč. Nehote se spomnimo besed: Kjer ptičice pojo, kjer rožice cveto, kar takaj ostani, ker tam je lepo. Res lepo je tam in ljudje so gotovo dobri in blagi — ljubitelji cvetic. In kdo goji vrtič, kdo prepeva sladke pesmice? Slovensko dekle. Marsikatera cvetka duhti na našem vrtu; posebno ljube so mi one, katere ob mali postrežbi dobro uspevajo in dolgo cveto. Takim prištevamo georgino, tudi dhalijo ali jurjevko imenovano. Dobili smo jo iz Mehike. Najprej so jo presadili v španski kraljevi vrt. (Pozneje jo je poslal botanik Vildenov svojemu prijatelju Georgi Georgine v Petrograd, kjer si je kmalu pridobila obilno občudovalcev. Dandanes je premnogo vrst, ena lepša od druge. Ker bi marsikatera gospodinja ali deklica rada imela lepe in pa zgodaj cvetoče, hočem povedati, kako delam jaz, da mi cveto že meseca junija, še predno nas očarajo vrtnice stoperke. Meseca marca ali aprila se prenese gomolji na toplo, kjer se poškrope včasih z mlačno vodo, da začno kaliti, potem se razrežejo tako, da ostane na kosu gomolja le eno oko; nareže se nadržnejo z zdrobljenim ogljem. Ko se rane vsuše, posadimo kose vsakega v lonce in postavimo na svitel, topel kraj, kjer hitro poganja, da jo sredi majnika že lahko na gredo presadimo. Celega šopa gomoljev ni saditi skupaj, ker bi pregoste veje kazile in zadušile cvete. Vsaka presajena rastlina imej le dva, največ tri poganjke. Rastlino priveži h količku. Kako opraviti gomolje? Ko posodi slana jeseni rastlino, pusti jo teden dni v miru, potem pa jo prireži pri fleh in izkoplji gomolje v suhem vremenu ter jih posuši v zračnem, ne premrzlem kraju. Pazi, da ne zvenejo, ker bi začeli prhniti. Položi jih potem na hladno in zračno, da ne segnijejo. Male pritlikave georgine lahko sadiš v lonce. Ako jih zaliješ parkrat z razmočenim kurjem gnojem ali z roženim oblanjem, bodo bujno rasle in še pozno v zimo cvetele.

Gospodarske novice.

Mladini je treba napredka v gospodarstvu.

Vse upanje stavi vsak narod v svojo mladino, torej je tudi naša dolžnost mladino krepiti, da se more braniti svojih sovražnikov. V prvi vrsti je pač izobrazba najbolj potrebna, kajti naš sosed na severu je mogočen v vsakem oziru. Veliko naše mladine je že prepričane, da ne kaže več delati po starem kopitu, in da je ničeven izgovor nekaterih starejših kmetov: „Delal je moj oče in ded tako in je dobro izhajal, zakaj pa jaz ne bi.“

Veselo je čitati v tem listu, da se mladeniči po vseh krajih naše domovine zbirajo v raznih društvih, v katerih najdejo razvedrila in izobrazbe. Poduk je mladini torej najbolj potreben; žalibog pa nimamo pripravnih kmetijskih šol za odrasle mladino, v katerih bi se učili umno gospodariti; seznaniti bi se morali z najnovejšimi in prekoristnimi naredbami, katere so od časa do časa v kmetijstvu potrebnejše. Vzamimo primer: Večja počlovica kmetovalcev sploh ne pozna umetnih gnojil; mnogo jih je, ki o teh krivo sodijo, ker so o stvari premalo poučeni. Znano mi je, da se nahaja v nemškem delu naše dežele mnogo ljudskih šol, ki imajo posebne tečaje, v katerih se odrasli mladeniči poučujejo ne le samo iz knjig, ampak tudi praktično, kar je najbolj važno. Predočuje se jim napredno gospodarstvo in če mladina uspehe tega vidi, spozna potem prav dobro, kako napačno se doma ravna in ve, da tako ne gre dalje. Nimamo torej zadosti potrebnih šol, zato si pa pomagajmo sami, kolikor je mogoče.

Kar se umetnih gnojil tiče, hočem omeniti, da je Tomasova žlindra že precej znana; mnogo se je že rabi, pa večkrat z neuspehom, ko z uspehom. Temu neuspehu je krivo to, ker je gnojenje s samo Tomasovo žlindro pomanjkljivo in se zemlja s tem ne poživljuje zadostno in je to ravno tako, kakor če bi ti jedel slanino brez kruha. Ta pridatek h gnojenju

s Tomasovo žlindro so prepotrebna kalijeva gnojila in sicer ali kajnit ali 40 odstotna kalijeva sol. Veliki blagor za kmetijstvo so tudi zavodi nekaterih zasebnih izdelovalnic umetnih gnojil, ki grejo kmetom v vsakem oziru z nasveti in z dejanjem brezplačno na roko, dajajo kmetom umetna gnojila za stonj, da delajo s temi poskuse na svojih posestvih in se s tem sami natanko prepričajo, kakšne vrednosti so ta gnojila. Nekaj več o tem prihodnjič — za danes narodni pozdrav! M.

Razno blago.

Računska naloga. (Sestavil K. Letnik.) Pastir žene ovce na pašo. Sreča ga gospod, ki ga nagovori: „Ti imaš vrlo sto ovc!“ Pastir pa reče: „O ne, biti bi jih moralo še enkrat toliko in pol toliko in četrt toliko in ta pes, ki je zraven, bi moral tudi biti ovca, tedaj bi jih bilo sto.“

Vprašanje: Koliko ovc je bilo?

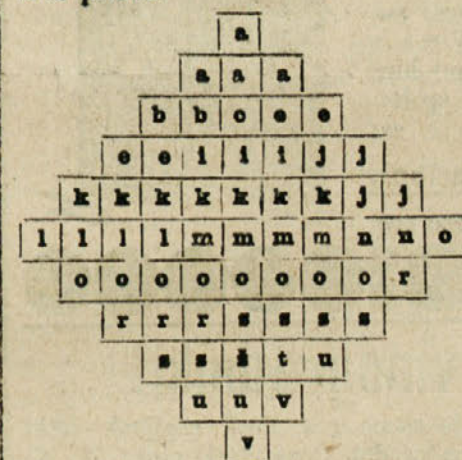
Jud Samuel si je izposodil od Juda Izidora en lonec. Ko je Samuel vrnil lonec, je Izidor zapazil, da je lonec počen. Zato je tožil Samuela. Samuel se je pa na sodišču tako zagovarjal: „Prvič mi Izidor ni izposodil nobenega lonca; drugič je bil lonec že počen, ko sem ga dobil v roke in tretjič je bil lonec, ko sem ga vrnil Izidoru, cel.“

Prah - blato! „Mama, ali je res, da smo ljudje prah?“ „Gotovo sinček moj, gospod župnik je to tudi v zadnji pridigi povedal.“ „Potemtakem, ko bo deževalo, postanemo blato?“

Ne laži. Oče (sinčku): „Slišal sem, da vedno lažeš materi. To me zelo žalosti — Mi moramo govoriti vedno le resnico, če bi imeli pri tem tudi kaj pretrpeti. Se boš poboljšal? Sin: „Bom, oče!“ Oče: „Dobro. To me veseli. — Sedaj pa pojdi pogledat, kdo je trkal na vrata in če boš videl, da je prišel sodnijski sluga, reci mu, da me ni doma.“

Naloga.

Ako se črke prav vredijo, imajo posamezne vrstice ta-le pomen:

1. soglasnik;
2. os ra pijača;
3. velik del vode;
4. sadno drevo;
5. velik praznik;
6. neko društvo;
7. žensko krstno ime;
8. sadno drevo;
9. nekaj, kaj nas varuje mraza;
10. prepotrebna reč pri vsaki hiši;
11. soglasnik.

Srednja vrsta odzgor navzdol pa se čita kakor srednja od leve na desno, ki pomeni neko društvo na Spodnjem Štajerskem.

Književnost.

„Venec“ pobožnih molitev in sv. pesni za očitno i domačo službo božjo. Spisal Lavrenčič Herg. Osmi pomnoženi natis. V Mariboru 1907. Eden med slovenskim ljudstvom najbolj priljubljenih molitvenikov in zato tudi zelo razširjen je Hergov „Venec“. Prvi del obsega molitve za cerkve in dom ter ima obširni nauk o namenu in odpuščanju mnogih bratovščin. Zaradi svoje izborne vsebine in obsežnosti (375 strani) in oblike, ga naročujejo najraje žene in dekleta. Drugi del, „Venec sv. pesmi“, je pa v slovenski slovstveni zgodovini nekaj posebno imenitnega. Osmi natis te pesmarice ni več od rajnega pisatelja Herga, ampak nekako v njegovem smislu povsem na novo predelana pesmarica. Odlični pisatelji skoraj vseh slovenskih škofij so žrtvovali mnogo truda in časa, da so priskrbeli v tej zbirki slovenskemu ljudstvu lepe, poljudne, nabožne pesmi v pravilni besedi in lepi obliki. Po tej pesmarici se naj edinost vseh slovenskih škofij pokaže kakor poprej v skupnem besedilu najnavadnejših molitev, tako tukaj v pobožnih pesmih. Edinost pa si ne mislimo tako, da bi naj povsod vse te ali samo te pesmi peli, ampak tako, da odslej vsakdo sprejme pesmi v tej obliki: če mu pa ni všeč ta ali druga pesem, naj je več ne spreminja in naj raje sklada kaj no-

vega. V novi, zelo obsežni pesmarici, ki obsega bli-
zu 600 pesmi, bo vsakdo našel lepih in pesniško do-
vršenih pesmi. Pesmarica ima spredaj pregledno
kazalo, ob koncu pa lepo sestavljene začetne vrste
v abecednem redu. Na ta način se morda lahko
kmalu vsaka pesem. Črke je vzela tiskarna neko-
liko manjše, ker drugače bi ta množina pesmi
imala imeti preveliko in nerodno obliko. Pevke in pa
orgljavci bodo novega „Venca“ gotovo zelo veseli.
Cena prvega dela in drugega skupaj vezanega je
3 K 50 vin., vsak del zase vezan stane 2 K. Na-
roči se lahko pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru,
pri Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri drugih
knjigotržcih.

„Družbine bukvice“ za dekleta, ki so pri dek-
liški ali križevski družbi, in tudi za druge pobožne
ženske. Spisal Jožef Rozman, pokojni konjiški nad-
župnik. Trinajsti natis. V Mariboru 1908. V rokah
imamo molitvenik, ki pa ne potrebuje posebnega pri-
poročila, zakaj ime Rozmanovo slovi po celi sloven-
ski domovini, in trinajsti natis knjige je za njo naj-
lepše priporočilo. Molitvenik ima sedaj mnogo lepšo
obliko, kakor poprej. Besedilo premišljevanj, naukov
in molitev se je popravilo in pesmarica se je popol-
noma sedanjim potrebam primerno priredila in po-
množila. Ker so dekleta celi čas, ko je knjiga pošla,
zelo povpraševale po njej, naj dušni pastirji sedaj
opozorijo posebno Marijine družbe na ta odlični mo-
litvenik. Dobi se vezan po 3 K v trgovini tiskarne
sv. Cirila v Mariboru, pri Katoliški bukvarni v
Ljubljani in pri drugih knjigotržcih.

Grof Tolstoj je dovršil nov roman z naslovom
„Oče Sergij“.

Pohištvo

od najfinejšega do najpro-
stejšega izdelka, kakor omare,
postelje, divane, kredence, ku-
hinjsko pohištvo itd. Vse zelo
trpežno in solidno delo pri hitri
postrežbi. Z odličnim spošto-
vanjem se priporoča 204

Jožef Kolarič, Maribor.

Fran-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

Pozor vinogradniki!

Po pomoti še mi je ostalo par tisoč cepljenk laški
rizlec na Rip. portalis za prodat. Cena 100 kom. 16 K.
Oglasiti se je takoj pri Ivan Novak-u posest. in trtničar
Sv. Urban pri Ptujju. 9

Ker je kurjava s premogom vedno potrebna,
skrbite za

trboveljski svitli premog

salonske brikete,

rujavni premog,

lesni premog,

:: kovaško oglje, ::

sekana drva,

rezana drva.

Vam postavi na dom

ANTON SERIANC,

trgovec z lesom in premogom.

Tu se dobi tudi cement in apno.

Telefon številka 106.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, ka-
tero izvršujem že 25 let, se mi
je posrečilo s časoma iznajti sred-
stvo za rast brk in las, proti iz-
padanju las in za odstranitev prhlja
(luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto):
1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka
5 K. Prosim, da se naroči samo
od mene. Naslov je: P. Jurišič,
lekarnar v Pakracu, Slavonija.
Denar se pošlje naprej ali s po-
štanim povzetjem.

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastonj da se Vam pošlje ilustrovani
cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena re- montoir-ura 30 ur tekoča	glđ. 1'80
	Roskopf	2'70
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (re- gulator)	4'—
	Srebrna	7'—
	Srebrna s tremi pokrovi	8'—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tu- la“ s tremi močnimi srebr- nimi pokrovi	4'30
Št. 34.	Srebrna damska rem-ura	3'10
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	3'30
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kam- nov	5'—
	Ista z dvojnimi pokovom	6'40
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	2'—
Št. 107.	Kuhinjska ura	2'40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti
polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na-
:: :: :: :: tančno, vestno in jako ceno. :: :: :: ::

x Th. Fehrenbach, x

Največja tovarniška zaloga ur

Maribor, Gosposka ul. 26. :: Filialka, Dravska ul. 2.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter
se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zasta-
relemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hri-
pavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu
kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40
vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali
če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki
zemlji, je najbolj rodovit in najprej
dozori. Zraste visoko in daje prav
dobro slamo za krmo, na njivi pa se
ne vleže. Ker se ta oves na redko
seje, zadostuje 69 kil za eno oralo.
— Podpisano oskrbnništvo pošilja 25
kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil
za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5
kil s pošto franko proti 3 K 20 vin.
predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri KONJICAH
:: Štajersko. ::